

**ROUL CVEČIĆ
BOLE**, direktor tvrtke Energy Pellets
SNIMIO SAŠA ČETKOVIC

proizvoda zahvaljujući čijoj je proizvodnji i izvozu zauzeo prvo mjesto među Gazelama Istre i Primorja koje svake godine najbrže rastućim malim i srednjim tvrtkama dodjeljuje Business.hr.

Energy Pellets nije slučajno smješten u drvnom centru Hrvatske jer takva proizvodnja mora biti blizu sirovine, objašnjava Cvečić Bole, dodajući da je bilo prijedloga da se pogoni sagrade u Kukuljanovu ili blizu Luke Rijeka, ali prevladalo je njegovo mišljenje da tvornica mora biti blizu sirovine.

Cvečić Bole svoju tvrtku smatra pionirom u tom poslu. "Za Hrvatsku smo definitivno pioniri u ovom načinu proizvodnje alternativnih energetika. Odluku da uđemo u energetski sektor donijeli smo 2007. godine, kada smo počeli graditi tvornicu", opisuje početke rada Cvečić Bole, koji se prije toga bavio građevinarstvom.

Na mjestu propale Jele

Tvornicu su u godinu dana sagradili na mjestu pogona delničke Jele, dijela nekadašnjeg DIP-a Delnice, velikog konglomerata

- Energy Pellets 80 posto drvnog otpada kupuje od Hrvatskih šuma, a 20 posto od privatnih pilana kojih je, na žalost, sve manje

deblo koje moći stroj u 10-ak sekundi samelje u piljevinu. Kasnije se komplikirano i automatiziranom obradom piljevina oslobođa vlage, dodatno melje i pod tlakom stiše, a gotov je proizvod mali, neugledni pelet koji stvara veliku toplinu.

Ideja da počne proizvoditi gorivo od biomase, šumskih otpadaka, rodila se u dodiru sa zapadnjacima s kojima je uvek suradivao, a jednom su prilikom razgovarali kako bi bilo da uđu u energetski sektor. Čak je i za zapadnjake tada alternativna energetika bila nov i nepoznat teren. Cvečić Bole im se pridružio dvije godine kasnije. Objasnjava da je energetski sektor u sferi obnovljivih izvora energije mlad pa da ne postoje podaci stariji od 10 do 15 godina.

U energetskom sektoru ljudi su prepoznali obnovljive izvore energije kao pandan fosilnim gorivima, nafti koje ima sve manje i koja je sve nesigurnija i skuplja. Stoga su se počele realizirati ideje o iskorištavanju vjetra, vode i biomase za dobivanje novih izvora energije. Šumski otpaci ili otpaci iz drvene industrije pokazali su

Počeo je suradivati sa Šumarskim fakultetom u Zagrebu jer želi poboljšati kvalitetu bez obzira na to što ima potrebne certifikate i što svakoga dana kontrolira sve parametre proizvodnje. Volio bi, kaže, da svu proizvodnju prodaje u Hrvatskoj, ali pelet kao gorivo prilično je nepoznat u ovim krajevima. Njegova su tržišta Italija, Slovenija i Austrija jer su najbliža. Austrijanci su daleko otišli po tom pitanju jer država potiče obnovljive izvore energije i u svakom selu najmanje polovinu kućanstava ima peći na pelete ili neki drugi alternativni energetici. "Italija je treće tržište po veličini u Europi", kaže Cvečić Bole kojemu je Italija najveće izvozno tržište.

Prednost je peleta što ih se može kupiti u svakom supermarketu, i to na vreće, pa ne treba odjednom platiti cijelu potrebnu količinu, kao što je to slučaj s loživim uljem. To se posebno osjeti na planiranju kućnog budžeta jer je potrebno samo otići u trgovinu po vreću ili dvije peletne i tako se grijati cijeli tjedan. Osim toga, Italija i Austrija subven-

Hrvatska će uskoro učiniti prve skromne korake u poticanju korištenja peleta: subvencionirat će kupnju 300 peći na pelete. 'Mali, možda i nedovoljan korak, ali sigurno zaslužuje da ga se pozdravi', kaže Cvečić Bole

manje, a znamo koliko nafta zagađuje pa je proizvod poput ovoga sigurno na dobrom putu", uvjeren je Cvečić Bole.

Hrvatska će uskoro učiniti prve skromne korake jer će država subvencionirati kupnju 300 peći na pelete koje proizvode čak i domaći proizvođači. "Mali, možda i nedovoljan korak, ali sigurno zaslužuje da ga se pozdravi jer je prvi", kaže Cvečić Bole, koji 80 posto drvnog otpada kupuje od Hrvatskih šuma, a 20 posto od privatnih pilana za koje je rekao da ih, na žalost, ima sve manje. Sljedeći korak mu je u sklopu tvornice sagraditi vlastiti pogon za proizvodnju električne energije koju će pokretati upravo peleti.

Rad u tri smjene

Tvornica u Delnicama na dan u tri smjene proizvede 80 do 90 tona peleta, što su četiri tegljača na dan, a godišnje je to 20-ak tisuća tona. "Nemoguće je sve proizvesteno odmah izvesti pa su potrebne velike rezerve da se sve harmonizira. Moraš imati dobre skladišne kapacitet i besprijekornu organizaciju proizvodnje koja ne bi smjela stati. Servisi bi morali biti što kraći kako bi se što manje stajalo, a što više radio. Samo harmonizacijom svih tih elemenata dobijete pravi rezultat", zaključuje Cvečić Bole. ■

DELNIČKA ŠUMSKA ZAMJENA ZA NAFTU PUTUJE NA ZAPAD

Europska tržišta pružaju proizvođaču nešto što je u Hrvatskoj posve nepoznato - plaćanje na vrijeme. No ta tržišta zauzvrat traže određene standarde, prije svega kvalitetu, a ona košta, upozorava direktor tvornice Energy Pellets čijih se 98 posto proizvodnje plasira na europska tržišta

Energy Pellets, tvornicu peleta, energetika koji pripada kategoriji obnovljivih izvora energije, putnik namjernik ne može premašiti u Delnicama budući da se bijeli dim koji se nadvija nad njome vidi već s ulaza u grad. Direktor tvornice Roul Cvečić Bole objasnio nam je da nije riječ o dimu, već o vodenoj pari koja je posljedica isušivanja drva od kojega se izrađuju peleti, nekoliko centimetara dugi drveni cilindri koji u zapadnoj Evropi masovno kupuju u supermarketima kao emergent kojima grijaju svoje domove.

"Drveni pelet je automatizirano gorivo i ono zamjenjuje loživo ulje, odnosno naftu ili plin. Za krajnje korisnike pelet je jeftiniji 40 do 50 posto od loživog ulja, a jeftiniji je i od plina koji iz dana u dan poskupljuje", objašnjava Cvečić Bole odlike

rata koji je 90-ih godina počeo propadati. Veliki socijalistički mastodont je zbog lošeg menadžmenta i drugih okolnosti postupno propadao, stečaj ga je pogodio 2000., a likvidacija 2004. godine. "Ušli smo 2007., kada je sve već bilo gotovo", kaže Cvečić Bole. Objasnjava da nisu otkrivali nikakvu toplu vodu, nego su jednostavno precrtili projekt koji u Europskoj uniji postoji već godinama jer se takve tvornice na zapadu grade već 15-ak godina.

"Jednostavno smo kupili jedan takav projekt, a u njemu sve imate, od strojeva do tehnologije. Strojeve smo nostrificirali, pripremili infrastrukturu, tvorničke hale, dobili sve dozvole i počeli proizvoditi", nabralja Cvečić Bole dok u jednoj od proizvodnih hala dvoje od ukupno 30 radnika dizalicom u žlijeb ubacuje jedno po jedno

se kao dobra sirovina za proizvodnju peleta čija je proizvodnja, koliko god pelet izgledao maleno i nezahtjevno, prilično zahtjevna, baš kao i tržiste.

Plaćanje na vrijeme

"Svaki izvoznik koji svoj proizvod izvozi u Europsku uniju zna što tržište traži. Jedan od takvih sam i ja s proizvodnjom koja se od 96 do 98 posto plasira na tržištu EU", kaže Cvečić Bole.

Ta tržišta pružaju proizvođaču nešto što je u Hrvatskoj posve nepoznata kategorija - plaćanje na vrijeme, ali zauzvrat traže određene standarde. Na prvom je mjestu kvaliteta, a to, kaže Cvečić Bole, košta. "Ne samo da košta nego vidim da su hrvatske tvrtke nespromne ispuniti standarde EU. Bit će jako teško nakon ulaska u EU", uvjeren je Cvečić Bole.

oniraju takvu vrstu korištenja energije. Italija subvencionira kupnju posebnih peći na pelete do 30 posto cijene. Naime, u pitanju je nešto naprednija tehnologija koja zahtijeva elektroniku jer peleti ne gore u klasičnim pećima pa su zato i skuplji. Tako se dolazi do izjednačavanja cijena peći na pelete s klasičnim pećima na loživo ulje pa država subvencijama potiče korištenje obnovljivih izvora energije. "Obnovljivi izvor nije energija koja je jeftinija od postojećih. Obnovljivi izvori energije znače dobro stanje koje ljudi pokušavaju stvoriti u zaštiti okoliša znajući da je cijena proizvodnje energije znatno viša od konvencionalne energije fosilnih goriva. Međutim, to što je nešto za nekoliko postotaka jeftinije ili skuplje ne znači previše, jer fosilnih je goriva sve

